

Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto maa- ja metsätalousministeriölle hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi metsästyslain muuttamisesta

Metsästyslakia koskevassa esitysluonnoksessa kuvataan asiaan liittyvää EU-säätelyä. Susikannan nykytilasta ja ehdotettujen muutosten vaikutuksista susikantaan ei saa käsitystä. Esityksen vaikutuksia ei ole arvioitu, eikä esitysluonnoksen perusteella pysty muodostamaan käsitystä olennaisista vaikutuksista.

Esitysluonnoksen keskeisimmät puutteet ja kehittämiskohteet

- i) Esitysluonnoksessa on lyhyt jakso pääasiallisista vaikutuksista, mutta tuo kohta ei sisällä varsinaista vaikutusarviointia. Esitysluonnoksesta ei siten saa käsitystä esityksen vaikutuksista.
- ii) Esitysluonnoksen perusteella ei saa käsitystä nykytilasta. Esitysluonnoksessa ei käy ilmi, kuinka paljon Suomessa on susia, millä alueilla ne aiheuttavat eniten kielteisiä vaikutuksia tai millaisia vahinkoja sudet ovat aiheuttaneet.
- iii) Esitysluonnoksessa tulisi kuvata tarkemmin, ketkä tai mitkä tahot erityisesti hyötyisivät ehdotetuista muutoksista. Millaisia arjen vaikutuksia tällä esityksellä olisi sellaisille ihmisille, jotka asuvat alueilla, joilla esiintyy paljon susia?
- iv) Monet sudenmetsästykseen liittyvät asiat jäävät epäselviksi esitysluonnoksessa. Esimerkiksi missä määrin susien metsästäminen lisääntyisi? Lisäksi olisi hyvä esittää jokin suuntaa antava arvio siitä, kuinka paljon susia jatkossa voitaisiin kaataa vuosittain.
- v) Esitysluonnoksessa ei ole käsitelty suden suojeluaseman muutoksen vaikutuksia susien suojeluun Suomessa. Millaisia vaikutuksia sudenmetsästykseen ehdotetuilla muutoksilla on susikannan elinvoimaisuuteen ja suotuisaan suojelutasoon?

1. Hallituksen esitysluonnoksen keskeinen sisältö

Tässä esitettävä kuvaus on suora lainaus esitysluonnoksen ”esityksen pääasiallinen sisältö” -jaksosta:

”Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia.

Esityksen taustalla on luontodirektiivin muutos suden suojeluaseman osalta. Esityksen mukaan metsästyslaista poistettaisiin säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Suden rauhoitusajasta säädettäisiin metsästysasetuksessa. Lakiin tehtäisiin myös teknisiä muutoksia.

Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan, jonka mukaan suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestämyksen. Hallitusohjelmassa todetaan, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä ja että jo aloitettua työtä kannanhoidollisen sudenmetsästyksen mahdollistamiseksi jatketaan eduskunnan päätöksen mukaisesti.”

2. Arvio hallituksen esitysluonnoksesta ja vaikutusarvioinneista

2.1 Yleiset huomiot

Esityksen taustalla on Bernin sopimukseen¹ tehty muutos, joka on EU:ssa pantu täytäntöön luontodirektiivin muutoksella². Esitysluonnoksessa on tuotu esille Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjaukset suurpetojen kannanhoidollisesta metsästyksestä sekä eduskunnan lausumat suden rauhoituksen poistamisesta. Esitysluonnoksen perusteella saa käsityksen siitä, että suden suojeluasema on muuttumassa Suomessa.

Esitysluonnoksessa ei käy ilmi, kuinka paljon Suomessa on susia³, millä alueilla ne aiheuttavat eniten kielteisiä vaikutuksia tai millaisia vahinkoja sudet ovat aiheuttaneet. Esitysluonnoksesta saa käsityksen, että susikannan kasvu on johtanut erilaisiin kielteisiin vaikutuksiin, mutta näitä kielteisiä vaikutuksia ei käsitellä. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksen perusteella ei saa käsitystä asian nykytilasta.

Esitysluonnoksen perusteella jää käsitys, että Suomessa ei ole käytännössä voitu panna täytäntöön ns. kannanhoidollisia poikkeuslupia susien kaatamiseksi luvista tehtyjen valitusten ja oikeuskäytännön vuoksi. **Arviointineuvosto katsoo**, että esityksessä olisi hyvä tarkentaa, kuinka paljon poikkeuslupia on myönnetty ja mille alueille lupia on myönnetty. Kuinka paljon susia on aiempina vuosina metsästetty kannanhoidollisilla poikkeusluvilla ja millaisia vaikutuksia tällä on ollut?

Esitysluonnoksessa ehdotetaan poistettavaksi suden ympärivuotinen rauhoitus metsästyslaista. Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että jatkossa susia olisi mahdollista metsästää metsästyslain 10 §:n

¹ Yleissopimus Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelusta (SopS 29/86, ns. Bernin sopimus)

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2025/1237 neuvoston direktiivin 92/43/ETY muuttamisesta suden (Canis lupus) suojeluaseman osalta

³ Luonnonvarakeskus arvioi Suomen susikantaa viimeksi maaliskuussa ja päivitetty syyskuussa 2025. <https://www.luke.fi/fi/luonnonvaratieto/tiedetta-ja-tietoa/susi/susikanta-suomessa-maaliskuussa-2025>

mukaisesti joko pyyntiluvalla tai alueellisen kiintiön perusteella. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin muun muassa pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla metsästettävistä riistaeläinlajeista sekä pyyntiluvan ja alueellisen kiintiön myöntämisen menettelyistä. Lisäksi nykyinen kannanhoidollinen poikkeuslupajärjestelmä säilyisi.

Esitysluonnoksen mukaan sudenmetsästyksen menettelyihin liittyvä sääntely olisi lähtökohtaisesti asetustasoista. Asetusluonnosta ei ole esitysluonnoksen liitteenä. **Arviointineuvosto katsoo**, että asiaa tuntemattoman lukijan on vaikea saada kattavaa käsitystä asiakokonaisuudesta, koska hallituksen esitysluonnoksessa käsitellään hyvin vähän vaikutuksia sudenmetsästyksen ja susikantaan. Asiaan liittyvä sääntelykokonaisuus jää epäselväksi.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa tulisi kuvata, missä määrin susien metsästäminen lisääntyisi. Lisäksi olisi hyvä esittää jokin suuntaa antava arvio siitä, kuinka paljon susia voitaisiin jatkossa kaataa vuosittain.⁴

Esitysluonnoksessa käsitellään metsästettävien susien määrää Ruotsissa ja Baltian maissa. Luonnoksen perusteella vuosittain kaadettujen susien määrät ovat vaihdelleet noin 30 yksilöstä reiluun 300 yksilöön näissä maissa. **Arviointineuvosto katsoo**, että muiden maiden käytännöistä saa hyödyllistä tietoa sudenmetsästyksestä, etenkin kun esitysluonnoksen nykytilassa ei kuvata Suomen tilannetta. Millaisia kokemuksia muista maista on saatu sudenmetsästyksestä ja suden suojelutason ylläpitämisestä? Onko näillä toimenpiteillä kyetty esimerkiksi ehkäisemään susien aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia?

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa on tuotu esille tiiviisti keskeinen lausuntopalaute ja sen perusteella tehdyt muutokset, mikä on myönteistä.

2.2 Ympäristövaikutukset

Esitysluonnoksen taustalla on luontodirektiivin muutos, jossa suden suojeluasema muuttuu siten, että jatkossa susi on tiukasti suojellun lajin sijaan suojeltu laji, jonka metsästäminen on sallittua.

Viimeisimmässä Suomen lajien Punaisessa kirjassa susi on arvioitu erittäin uhanalaiseksi lajiksi.⁵

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa ei ole käsitelty suden suojeluaseman muutoksen vaikutuksia susien suojeluun Suomessa. Esitysluonnoksen mukaan susikanta on viime aikoina kasvanut,

⁴ Valtioneuvoston verkkosivujen mukaan "Suomi raportoi Euroopan komissiolle susikannan olevan suotuisalla suojelutasolla Tunturi-Lapin eteläpuolella. Suotuisan suojelutason viitearvoksi Suomessa määritettiin 273 sutta. Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee kestävää suden metsästystä, joka ei vaaranna suden elinvoimaisuutta Suomessa. Alustavasti valmistelun tavoitteena on sallia tulevan talven metsästyskaudelle vähintään 65 suden kannanhoidollinen kiintiömetsästys. Aiemmin kesällä EU-tasolla päätettiin suden suojeluaseman alentamisesta." <https://valtioneuvosto.fi/-/1410837/suomen-susikanta-on-suotuisalla-suojelutasolla-metsastyskiintioksi-kaavaillaan-vahintaan-65-sutta>

⁵ Suomen lajien uhanalaisuus: Punainen kirja 2019, <https://helda.helsinki.fi/items/2ec69a48-d943-488c-927f-19bbf9f92cb5>

mutta millaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on susikannan elinvoimaisuuteen ja suotuisaan suojelutasoon? Millaisia vaikutuksia esityksellä on Suomen susipopulaatioihin?

Arviointineuvosto kiinnittää huomiota sudenmetsästyksen vaikutuksiin petoeläinten määrään tietyillä alueilla Suomessa. Voiko esityksellä olla vaikutusta esimerkiksi siihen, että hirvieläinten kannat suurenevät? Millaisia ympäristövaikutuksia hirvieläinten kantojen suurenemisella voi olla?

2.3 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Esitysluonnoksessa viitataan susikannan aiheuttamiin kielteisiin sosioekonomisiin vaikutuksiin, jotka kohdistuvat susialueilla asuvien ihmisten arkeen ja lammastalouden harjoittajiin. **Arviointineuvosto katsoo**, että esityksessä tulisi kuvata tarkemmin, ketkä tai mitkä tahot erityisesti hyötyisivät ehdotetuista muutoksista. Millaisia arjen vaikutuksia tällä esityksellä olisi sellaisille ihmisille, jotka asuvat alueilla, joilla esiintyy paljon susia? Vaikuttaako sudenmetsästys esimerkiksi ihmisten liikkumiseen luonnossa, kotieläinten hoitamiseen tai lasten koulumatkoihin?⁶

Esitysluonnoksen mukaan susista aiheutuneet kielteiset vaikutukset lammastalouden harjoittamiseen ovat lisääntyneet ja laajenneet uusille alueille. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa tulisi käsitellä, millaisia vaikutuksia esityksellä voi olla lammastalouden harjoittamiseen.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saaliiksi saadusta sudesta on lähetettävä DNA-näytteet Luonnonvarakeskukselle. Esitysluonnoksen mukaan DNA-tietoa hyödynnetään susikannan seurannassa ja vuosittaisessa kanta-arviossa. Lisäksi DNA-näytteen avulla erotetaan saaliiksi saatujen susien joukosta mahdolliset koirasudet. Tällä hetkellä DNA-näytteiden kerääminen on vapaaehtoista, mutta nyt se muuttuisi pakolliseksi. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa tulisi kuvata, mitä toimenpiteitä metsästäjiltä edellytetään näytteiden keräämiseksi ja aiheutuuko tästä metsästäjille kustannuksia. Mitä vaikutuksia DNA-näytteiden keräämisellä on metsästäjiin?

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa olisi hyvä tuoda esille, vaikuttavatko ehdotetut muutokset metsästyksen valvontaan.

3. Lainsäädännön arviointineuvoston lausuma

Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto on annettu metsästyslain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä (MMM030:00/2025), jonka maa- ja metsätalousministeriö toimitti arviointineuvoston käyttöön sähköpostitse 14.11.2025. Lausunto on julkinen.

⁶ Susien ja ihmisten rinnakkaiseloja on käsitelty eri näkökulmista esimerkiksi SusiLIFE-hankkeessa: <https://www.luke.fi/fi/projektit/life-borealwolf>

Arviointineuvosto on tietoinen, että esitysluonnosta ei muuteta tämän lausunnon perusteella. Maa- ja metsätalousministeriö on ilmoittanut, ettei se pysty huomioimaan arviointineuvoston lausuntoa, sillä esitys annettiin eduskunnalle 20.11.2025, ennen kuin arviointineuvostolla oli mahdollisuus antaa lausuntonsa ministeriölle. Arviointineuvosto antaa lausunnon poikkeuksellisesti eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle.

Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnoksen puutteet ovat niin merkittäviä, ettei esitysluonnos täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia. Hallituksen esitysluonnoksen pohjalta ei pysty muodostamaan riittävää ja perusteltua käsitystä esityksestä, eikä sen taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista.

Helsingissä 28. marraskuuta 2025

Eeva-Liisa Inkeroinen

Lainsäädännön arviointineuvoston puheenjohtaja

Essi Römpötti

Johtava asiantuntija, lainsäädännön arviointineuvoston sihteeri

Yhteystiedot:

Valtioneuvoston kanslia
PL 23, 00023 Valtioneuvosto
vnk.fi
p. 0295 16001

Liite 1 Arviointineuvoston käyttämät standardilausumat

5. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää kiitettävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvostolla on vain vähäisiä lisäysehdotuksia hallituksen esitysluonnokseen.

4. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää hyvin lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvosto suosittelee, että hallituksen esitysluonnosta täydennetään neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

3. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos noudattaa tyydyttävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjetta. Arviointineuvosto suosittelee, että esitysluonnosta korjataan neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

2. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos noudattaa välttävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjetta. Hallituksen esitysluonnoksessa on olennaisia puutteita ja esitysluonnosta tulee korjata neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

1. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnoksen puutteet ovat niin merkittäviä, ettei esitysluonnos täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia. Hallituksen esitysluonnoksen pohjalta ei pysty muodostamaan riittävää ja perusteltua käsitystä esityksestä, eikä sen taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista. Ilman puutteellisuuksien korjaamista on vakavasti harkittava, voiko hallituksen esityksen antaa eduskunnan käsiteltäväksi.*

* Viimeinen virke jätetään pois niissä tilanteissa, kun esitystä ei käytännössä voida vetää pois.